

DZIENNIK ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

Przedpłata miesięczna Mkp 100.000

Redakcja i Administracja przy ul. Cieszarowej 1. 18. Tel. 64.

Przedpłata miesięczna Mkp 100.000

CENY OGŁOSZEŃ: Wiersz milimetrowy jednoszpaltowy (6-lamowo) Mk 1000 W rubryce „Nadestane“, na pierwszej stronie lub w tekście (3-lamowo) jeden wiersz milimetrowy Mk 3000 Za układ tabelaryczny 50% dodatku. Ceny obowiązują od dnia zmiany w nagłówku.

Rocznik 18/I

Cieszyn, piątek 5 października 1923

Nr. 171

Oznaki rozbicia?

Pod tym tytułem zamieszcza „Głos Narodu“ w Nrze 203 z dnia 4 bm. następujące trafne uwagi o sytuacji w Niemczech:

Rezultatem biernego oporu jest rozstrój gospodarczy całych Niemiec, rozstrój ten zmusił ostatecznie rząd Stresemanna do kapitulacji; kapitulacja zaś grozi obecnie wojną domową i rozbiciem Niemiec. Taki jest związek przyczynowy ostatnich wypadków, których ostateczną przyczyną był opór Niemiec przeciw wykonywaniu Traktatu Wersalskiego. Nie chciały zgodzić się na Wersal, a teraz grozi im to, czego w Wersalu nie udało się panom Clemenceau i Tardieu przeprowadzić: rozbicie jedności Rzeszy.

Telegramy wczorajze przyniosły wiadomość o wielkim mityngu separatystów nadreńskich w Düsseldorfie. Wzięło w nim udział około 40 tysięcy ludzi, co wskazuje, że ruch dążący do oderwania Nadrenji od Prus i od Niemiec i do utworzenia z niej niezawisłego państwa neutralnego, odgrywającego rolę buforu między Niemcami a Francją, że ruch ten objął dzisiaj istotnie masy ludności nadreńskiej i nie jest, jak to pracownicy rozgłasza po świecie propaganda niemiecka, intrygą francuską, popieraną przez nielegalne ambite jednostki w rodzaju p. Dortena. Zapewne, przed czterema laty w Nadrenji kierunek separatystyczny, antypruski, nie miał zbyt licznych zwolenników i trudno byłoby wówczas Francji, nawet gdyby się pp. Wilson i L. George na to zgodzili, utworzyć samodzielną Nadrenję. Ale ostatnie lata rosnącego zamętu gospodarczego i niepewności politycznej w Niemczech, podkopały wśród ludności nadreńskiej autorytet Prus i ożywiły drzemające od 100 lat poczucie odrębności. Nadrenja należy przecież do Prus dopiero od r. 1815. Przedtem żyła ona własnym życiem politycznym, tworząc szereg księstw świeckich i duchownych, wchodzących w skład dawnego „rzymskiego imperium niemieckiego narodu“. Ludność tych księstw, przeważnie katolicka, w przeciwstawieniu do protestanckich Prus, znajdowała się stale pod silnym wpływem kulturalnym i politycznym Francji, posiadała inny układ społeczny (zanik wielkiej własności ziemskiej) i inny, wyższy stopień kultury, niż reszta Niemiec. Idee Wielkiej Rewolucji napływały tam już z wojskami Konwentu. Za Napoleona I Francja oparłszy swe granice o Ren, przeprowadziła razem z aneksją zrównanie instytucji politycznych Nadrenji z resztą Francji. Tej tradycji odrębnego życia politycznego nie zdołała zatrzeć centralistyczna polityka Berlina. Ona tylko drzemała. Dzisiaj przychodzi do głosu.

Zgromadzenie separatystów w Düsseldorfie miało — jak się zdaje — zamiar proklamować niepodległość Nadrenji. Zamiar nie udał się, gdyż policja pruska zaatakowała z nienacka i rozpędziła wiecujących. Polała się krew. Jest zdumiewające, że taki napad policji na mityng mógł się dokonać pod okiem wojsk francuskich. Świadczyłoby to, że Francuzi, sympatyzując oczywiście z całym ruchem, nie zostają jednak w ścisłym kontakcie z jego kierownikami.

Równocześnie z masakrą w Düsseldorfie próbowali nacjonaliści niemieccy zawładnąć Ko-

strzyniem w Brandenburgii. I równocześnie w Bawarii bojówki Hittlera gotują się do marszu na Berlin, a w Saksonii socjalistyczny minister spraw wewnętrznych organizuje bojówki socjalistyczne na wzór bolszewickich „czerwonych gwardji“, które w październiku 1917 r. dokonały rewolucji komunistycznej. Cała Rzesza niemiecka trzeszczy w posadach. Dla całej Europy, a szczególnie dla najbliższych sąsiadów Niemiec,

Ostatnie wiadomości

Gdańsk ciągle myśli, że jest państwem suwerennym! Na ostatnim posiedzeniu komisji głównej sejmiku gdańskiego omawiano sprawę układu walutowego, zawartego w Genewie. W toku dyskusji nie tylko socjaliści, ale również przedstawiciele partji mieszczańskich poczynili liczne zastrzeżenia odnośnie do układu. Na tem samem posiedzeniu senat gdański żądał upoważnienia do wydania dalszych 30 biljonów „notgeldu“. W czasie dyskusji stwierdzono, że w dniu 29 września znajdowało się w obiegu 20 biljonów notgeldu gdańskiego.

Dymisja gabinetu Stresemanna. Kanclerz Stresemann podał się z całym gabinetem do dymisji. — Wobec zaostrzonego antagonizmu między nacjonalistami a socjalistami, kanclerz Stresemann, poparty przez swoje własne stronnictwo, które chciało również pozbyć się socjalistów z rządu, zdecydował się na stanowczy zwrot na prawo, przede wszystkim jednak na zgłoszenie dymisji całego gabinetu. Gabinet (który zresztą nie znajduje się w komplecie, bo min. Raumer już ustąpił), zapewne zaaprobuje ten zamiar Stresemanna, który wówczas uda się do prezydenta państwa, zgłosi swoje ustąpienie i otrzyma misję utworzenia nowego gabinetu, który będzie raczej rodzajem dyktatoratu.

Wbrew doniesieniom z Berlina podaje „Wien. Allgemeine Zeitung“ jakoby frakcja socjalno-demokratyczna odrzuciła propozycję kompromisowe. Mianowicie frakcja ta nie chce się zgodzić na zniesienie ośmiogodzinnego dnia pracy i nie chce wycofać Hilferdinga z gabinetu. Obecnie toczą się ostatnie narady, mające na celu usunięcie różnic. Jeżeli nie dojdzie do porozumienia, to twierdzi dziennik, Stresemann gotów jest zawiesić Reichstag i rządzić po dyktatorsku, z wyłączeniem socjalnych demokratów. Gdyby kompromis doszedł do skutku, to Stresemann prawdopodobnie jeszcze dziś wygłosi mowę programową.

Proklamacja królestwa bawarskiego? „Goniec Śląski“ donosi z Gdańska pod datą 3 bm. Według otrzymanych tu wiadomości telefonicznych, w Monachjum proklamowano byłego następcę tronu ks. Ruprechta królem Bawarii. W całych Niemczech szerzą się rozruchy.

Zaciekłość szowinistyczna Hittlera. W rozmowie z przedstawicielem „Daily Mail“ oświadczył Hittler, że kwestja, czy ma być zaprowadzona w Bawarii monarchja czy też nie, nie jest rzeczą aktualną. Głównym powodem oburzenia ludności przeciw Rzeszy jest zaniechanie biernego oporu. Rząd miałby obowiązek zniszczyć wszystkie kopalnie i fabryki w zagłębiu Ruhry. W takim razie Poincaré znalazłby się w podob-

nej sytuacji, w jakiej znalazł się Napoleon po pożarze Moskwy.

wszystkie te oznaki i zapowiedzi posiadają pierwszorzędne znaczenie. 60-miljonowy blok niemiecki, nawet po Wersalu, jest groźną potęgą. Znaleźlibyśmy się — my Polacy i Francuzi — w zupełnie innem położeniu, gdyby Niemcy przedstawiali znowu obraz, jaki przedstawiali po kongresie westfalskim. Gdyby dzieło wojen r. 1815, 1866 i 1870 zostało zniszczone..

nej sytuacji, w jakiej znalazł się Napoleon po pożarze Moskwy.

Bawarski prez. min. ustąpi. „Die Stunde“ donosi, że stanowisko bawarskiego prezydenta ministrów mimo półurzędowych zaprzeczeń jest ciągle zachwiane i prawdopodobnie jest szybkie jego ustąpienie. Nie chce on pokrywać sobą walki, toczonych przeciw Rzeszy, a z drugiej strony jest zbyt słaby, by tę walkę mógł przerwać.

Kahr nie objął prezydium Rady ministrów. „Korespondenz Hoffmann“ oświadcza, że wiadomości o ustąpieniu Knillinga i o objęciu prezydium rady ministrów przez Kahra są nieprawdziwe.

Czy Niemcy znaleźli drogę do kompromisu? „Berliner Zeitung am Mittag“ donosi, że na wczorajsem nocnem posiedzeniu gabinetu trwa jącem do godz. 3 rano, ujawniła się skłonność do kompromisu. Kompromis ten będzie jednak wymagał zgody socjalnych demokratów. Zdaje się, że socjalno-demokratyczni członkowie gabinetu zgadzają się na kompromis, wobec czego można przypuszczać, że konflikt zakończy się utrzymaniem gabinetu, zmianą kilku tek, oraz zgodą na deklarację rządu. Wobec tego kompromisu rząd miałby unikać konfliktu w kwestji bawarskiej, a co się tyczy czasu pracy, zgodzono się na formułę podaną przez ministra pracy, wprowadzającą t. zw. elastyczno-sanitarny ośmiogodzinny dzień pracy.

Dolar w Berlinie 440 milionów marek. Dolar na wczorajsem zebraniu giełdowem osiągnął sumę 440 milionów marek, a za funt angielski płacono 2 miliardy marek niemieckich. Koronę czeską płacono 13 milionów.

Zamach Rosji sowieckiej na państwa bałtyckie. „Journal“ donosi, że rząd sowiecki wywiera obecnie silny nacisk na Estonję, Lotwę i Litwę, ażeby zmusić je, iżby wstąpiły do unji republik sowieckich. Jeżeli państwa te dadzą odpowiedź odmowną to sowieci zwołują ich życie ekonomiczne, kierując handel rosyjski na Petersburg w lecie, a przez Morze Czarne w zimie. Groźba ta już została wprowadzona w wykonanie w ciągu ostatnich miesięcy.

Ludowcy słowaccy zwyciężyli przy wyborach. Urzędowy komunikat o wyniku wyborów do słowackich reprezentacji okręgowych pokrywa milczeniem. Natomiast dzienniki czeskie w depeszach prywatnych stwierdzają, że partja rządowa Słowacji poniosła wielką klęskę. Sukces stronnictw opozycyjnych, a w szczególności słowackiej partji ludowej jest o wiele większy, aniżeli sukces odniesiony przy wyborach gminnych, które się odbyły przed 14 dniami. W okręgu Preszburg uzyskała słowacka partja ludowa 3 razy tyle głosów, co podczas ostatnich wyborów.

Polski Bank Kraj., Filja Cieszyn z dnia 4 października 1923

K. czeska	19000—	Dolary	580000—
Mk niem.	0-003	Guld. hol.	220000—
K. austr.	8—	Funty ang.	2600000—
Franki franc.	34000—	Liry włoskie	25000—
Franki szw.	102000—	Złoty polski	50000—

Wiadomości miejscowe i zamiejscowe

Posiedzenie Wydziału gminnego miasta Cieszyna odbędzie się w piątek, dnia 5 bm. o godzinie 5 po południu.

Zawody piłki nożnej między drużyną Piast i K. S. Podgórze odbędą się w niedzielę, dnia 7 października br. o godz. 3 po południu na boisku Piasta w Cieszynie. Należy się spodziewać, że przebieg ich będzie bardzo interesujący. Nasi sportowcy będą mieli piękną sposobność zmierzenia swych sił w starciu z tą wytrawną drużyną, która, jak wiadomo, pretenduje do I klasy gry.

Nowy cennik piekarski. Oddział komisji do badania cen przy Starostwie powiatowym w Cieszynie zatwierdził z ważnością od dnia 2 bm. następujące podwyższone ceny pieczywa: 1 kg chleba z 60% mąki żytniej 14.500 Mkp., 2 kg 29.000 Mkp.; bułki 3 dkg 1.200 Mkp., 6 dkg. 2.400 Mkp.; za wypiek 1 kg chleba domowego 2000 Mkp.

Kradzież. W nocy z dnia 2 na 3 bm. skradziono z zamkniętego mieszkania p. Jana Dirgusa w Końskiej kilka ubrań męskich i kobiecych, materje na suknie i różne inne rzeczy m. in. złote spinki do stroju śląskiego. Złodziej przeniósł skradzione rzeczy przez Olzę i przechował je w Cieszynie przy ul. Stalmacha. Właścicielka domu zawiadomiła jednak o tem policję, na skutek czego rzeczy skradzione wróciły do poszkodowanego a przemyślny złodziej, przemycający swój polów za granicę został ujęty przez żandarmerję czeską w osobie niejakiego Jana Michy z Wędryni.

Podwyżka cen tytoniu. Począwszy od dnia 4 bm. obowiązywać będą następujące ceny tytoniu i wyrobów tytoniowych: Cygara za sztukę: Havanna 18.000 marek polskich, Belweder 15.000, Wawel 12.000, Brytanico 11.500, Trabuco 10.000, Kuba 8200, Portorico 6000, Mieszane zagr. 5500, Brazyl Virginia 5000, Cygarillo 4500 marek polskich. — **Papierosy** za sztukę: Sfinks 2800 marek polskich, Dames 2600, Kalif 2300, Egipskie 2200, Klub 1600, Sejmowe 1500, Prezydent 1500, Damskie 1500, Farys 1200, Pogoń 1300, Sport 1300 marek polskich. — **Tytonie** do papierosów za 1 kg: Kir 2.700.000 marek polskich, Ksanti 2.500.000, Naj-

przedniejszy sultański 2.200.000, macedoński 2.000.000, turecki 1.600.000, przedni turecki 1.400.000, średni turecki 1.120.000, kresowy 800 tysięcy marek polskich. Tytonie do fajki: przedni fajkowy 480.000 marek polskich, zwyczajny fajkowy 380.000 marek polskich. Odpowiednio podrożały wyroby tytoniowe z prywatnych fabryk.

Wycieczka polskiej młodzieży akademickiej na Węgrzech. Budapeszteński „Szézat” przynosi w Nr. z 29 ub. m. Przybyła do Budapesztu wycieczka akademickiej młodzieży polskiej pod kierunkiem prof. uniwersyteckiego p. Lengiewicza. Korporacje studenckie i akademickie przywitały ją entuzjastycznie na stacji. W imieniu polskich akademików pozdrowił kolegów madziarskich prezes Concordji polskiej p. Sadło, który m. in. rzekł: „Przychodzimy prawie jak do braci swoich, którzy przebywają za Karpatami”. W drugi dzień wycieczki akademicy polscy udali się do pomnika Petőffiego, gdzie Madziarzy obok Polaków dali wyraz przyjaźni obu narodów. Tutaj przemówił prof. uniwersytecki Lengiewicz w te m. i. słowa: „Chociaż i urzędowa polityka Polski nie idzie zawsze tak, jakby tego sobie życzyli Węgrzy, naród węgierski może być pewny, że w duszy narodu polskiego głęboko jest wryta sympatia dla narodu węgierskiego. Tem też tłumaczy się, że sejm warszawski nie ratyfikował jeszcze umowy, zawartej przez rząd z Czechami, któraaby Polskę popchnęła do Małej Koalicji”. Po przemówieniu akademicy polscy złożyli wieńiec kwiatów na pomnik Petőffiego, poczem wspólnie odśpiewano hymn polski i węgierski.

Wezwanie do składania ofert na arendacyjną dostawę ziemniaków i kapusty kiszzonej.

Kierownictwo Rejonu Intendantury Białą-Bielsko zamierza oddać w drodze nieograniczonego przetargu publicznego arendacyjną dostawę: 1) ziemniaków w czasie od 16 października br. do 30 września 1924 roku; 2) kapusty kiszzonej od 1 listopada br. do 30 czerwca 1924 roku w ilościach jednomiesięcznego zapotrzebowania i dla garnizonów niżej wyszczególnionych.

ad 1): a) Białą-Bielsko około 39.000 kg miesięcznie; b) Cieszyn 40.000 kg; c) Nowy Sącz 41.000 kg; d) Nowy Targ 11.000 kg; e) Zakopane 3000 kg; f) Rajcza 1000 kg; g) Pszczyna 4000 kg miesięcznie.

ad 2): a) Białą-Bielsko około 7000 kg miesięcznie; b) Cieszyn 7300 kg; c) Nowy Sącz 7400 kg; d) Nowy Targ 2400 kg; e) Zakopane 500 kg; f) Rajcza 150 kg; g) Pszczyna około 700 kg miesięcznie.

Jakość dostarczyć się mających ziemniaków.

Ziemniaki winny być zupełnie dojrzałe, oczyszczone z ziemi (rafowane) o możliwie najcieńszej łupinie, posiadać właściwy danemu gatunkowi kształt i barwę, średnicę w przekroju naj-

mniej 4 cm, gładką powierzchnię i równomiernie biały, żółtawy, lub inny, zależnie od odmiany ośrodek.

Muszą być zdrowe, a po ugotowaniu równomiernie aż do ośrodka sypkie i smaczne.

Ziemniaki nie mogą być drobne, pokaleczone, zmarzniete, kielkujące, zgniłe, zeschnięte lub zbyt rozmiękle. Różne gatunki ziemniaków nie mogą być mieszane.

Ilość zanieczyszczenia w ziemniakach nie może przekraczać 3 procent wagi.

Jakość dostarczyć się mającej kapusty kiszzonej.

Kapusta kiszona winna być z kapusty zdrowej, zupełnie dojrzałej, czystej, nieponadgrzyzonej przez gąsienice i owady, niezeschniętej, niezmarniętej, bez jakichkolwiek ciemnych plam, smacznie i czysto ukiszona, dość twarda, posiadać kolor białą-żółtawy oraz przyjemny charakterystyczny zapach i kwaśny, nie gorzki smak.

Ilość sosu nie może przekraczać 10 procent wagi.

Inne szczegółowe warunki obowiązujące dla niniejszego przetargu zawarte są:

1) w zestawieniu warunków ogólnych i specjalnych, obowiązujących przy dostawach arendacyjnych;

2) w „Przepisie o warunkach obowiązujących przy składaniu ofert na dostawy wojskowe oraz w zbiorze innych przeznaczonych dla oferentów wyjaśnień”;

3) w „urzędowym wzorze oferty”, które to druki i wzory są wyłożone do wglądu w godzinach urzędowych w Kierownictwie Rejonu Intendantury Białą-Bielsko, ul. Główna 52, II piętro, w Zakładzie Gospodarczym w Białej, w Filji Rejonowego Zakładu Gospodarczego Białą w Nowym Sączu, w Dowództwach Garnizonu: w Nowym Targu, w Zakopanem, w Pszczynie i w Rajczy, w Cieszynie oraz w Komisjach Gospodarczych lpsp. i l. pag. w Nowym Sączu, 3 psp., 2 p. szkol. i Rej. Szpitala w Bielsku i w 4 psp. w Cieszynie.

Oferenci winni z tymi warunkami dokładnie się zapoznać, ponieważ w ofercie a następnie w umowie muszą stwierdzić, że przepisy te są im znane i że uznają je za integralną część oferty względnie umowy. Urzędowy wzór oferty można nabyć za zwrotem kosztów własnych w Kierownictwie Rejonu Intendantury Białą-Bielsko oraz w wymienionych powyżej: Zakładzie Gospodarczym (Filji) Dowództwach Garnizonów i Komisjach Gospodarczych.

Oferty na części dostawy są dopuszczalne.

Oferty należyćie ostemplowane (sporządzone pod nieważnością według urzędowego wzoru) zalokowane i zaopatrzone nazwą oferowanego artykułu muszą wpłynąć do Kierownictwa Rejonu Intendantury Białą-Bielsko w Białej, ul. Główna 52, II piętro, najpóźniej do dnia 8 paź-

CH. BOUCHHOLTZ.

Winien mi.

Nie będę ukrywał, że sam posiadam długi, które obierają mi po nocach sen. Ale i mnie ludzie są winni i to mnie strasznie gniewa.

Miałem jedną taką historję z pożyczonemi 30.000 markami, które po dzień dzisiejszy rzucają cień na moje życie. Nie jest to wcale dawno gdy przyjacielowi swemu Pawłkowi pożyczyłem 50.000 marek. — Słowo honoru, że jutro ci zwrócę te pieniądze! — rzekł Pawełek, machnął ręką na pożegnanie i poszedł.

Następnego dnia spotkałem go — zapomniał już o długu. Nie miałem jakoś odwagi nagabywać go i dopiero po tygodniu przypomniałem mu, że winien mi trochę pieniędzy.

— Ach tak, tak! — rzekł niedbale mój dłużnik — nie wiedziałem, że ci ta drobnotka jest tak potrzebna! A więc jutro rano!

Od tego czasu zaczął mnie unikać. Gdy spotkałem go na ulicy, udawał, że mnie nie zna, lub też w zaślepieniu pędził szybko dalej. Nie miałem odwagi zabierać mu czas z powodu takiej „drobnotki”. Pomimo to myślałem sobie nieraz: za 50 tysięcy mógłbyś kupić dwa ubrania. Zatem Pawełek winien mi jest dwa ubrania. To już nie bagatelka. Upomnę się. No i pisałem listy a on pozostawiał listy te bez odpowiedzi.

Po kilku miesiącach spotkałem go w restauracji. Siedziałem przy kolacji, która składała się z jajecznic i szklanki herbaty.

On zaś jadł zupę rakową, łososa w majonezie, befszyk z szparagami, pasztet, owoce, kawę i pił Laut Sauterne i kilka likierów.

Widziałem to wszystko doskonale. Siedział w gronie znajomych, zbliżyłem się więc i prosiłem go, by mi towarzyszył do sąsiedniego pokoju. Ale on nie wstając nawet z krzesła, podał mi tylko rękę i rzekł:

— Niestety, nie mam w tej chwili zupełnie czasu!

Gdybym w obecności tych wszystkich obcych ludzi krzyknął: — mój kochany, jesteś mi winien dwa ubrania! — to jestem zupełnie pewien, że mój przyjaciel spoliczkowałby mi lub zaskarżył. Poszedłem więc swoją drogą. Ale nagle przyszło mi na myśl: Dwa ubrania? Jestem szalony, przecież dziś za te pieniądze można kupić tylko jedno ubranie!

Postanowiłem, że się energicznie zabiorę do rzeczy.

Zaskarżyłem go, wygrałem sprawę i posłałem mu komornika. Cały jego majątek składał się z ołówka, trzech chustek do nosa, pary pończoch, laski, glicerynowego mydła, biblii i szczotki do zębów. Po jakimś czasie spotkałem go w barze. Twarz jego nie ukrywała bynajmniej obrzydzenia, jakie wzbudzał w nim mój widok. Puszczając dym z doskonałego cygara i patrzył się na mnie jak na coś bardzo nędznego. Na co prawdziwy gentleman nie zwykł nawet zwracać uwagi. Nie odpowiedział nawet na mój ukłon. Ale wtedy nie był mi już winien całego ubrania, chodziło tylko o same spodnie.

Gdy znów kiedyś przypomniałem mu dług, zaczął opowiadać o mnie różne niesympatyczne rzeczy i to wśród najbliższych znajomych. Ale wtedy nie był mi już winien spodni, tylko koszulę.

Pomyślałem sobie wtedy: Tyle nieczemności o jedną koszulę! Wtedy to wymyśliłem genialny paradoks: Im dłużej jesteś komuś coś winien, tem mniej jesteś winien!

Znów spotkałem Pawłka. Był tak niesympatycznie dotknięty moim widokiem, że mi się nie odklonił. Pomyślałem sobie: Tyle nienawiści i pogardy za — krawat. To już była drobniagowość.

Postanowiłem, że przy następnym spotkaniu będę bardzo miły! Jakże się tu bawić w śmiertelną nienawiść za krawat lub półtora funta kawy.

I byłem miły. Ukłoniłem się a on podał mi niedbale rękę.

— Nic mi nie jesteś winien — rzekłem ze skrucą — pogódźmy się! — I zaprosiłem go do siebie. Przyszedł. Było to bardzo miłe z jego strony. By uroczyście oblać przeproszenie się, przyniósł flaszkę likieru.

Piliśmy i gawędziliśmy wesoło. Nie było mowy o długu. Gdy wychodził, rzekł wesoło: — Więc, już ci nic jestem winien!

— Naturalnie — zwołałem — daruję ci, dla świętej zgody! — i uściśnąłem go serdecznie za obie ręce.

dziennika 1923 roku, godzina 9, w którym to terminie rozpocznie się rozprawa ofertowa i nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

Do oferty winien być dołączony: 1) uwierzytelniony wyciąg z rejestru handlowego, stwierdzający prawne istnienie firmy, 2) świadectwo fachowe, uzdolnienia i solidności kupieckiej, gwarantujące możliwość i zdolność podjęcia się dostawy (o ile oferent nie jest znany Komisji Przetargowej), wystawione przez Izbę Handlową względnie władzę polityczną I Instancji, oraz 3) dowód, odpis dowodu na wpłacone wadium, którego wysokość jest niżej określona.

Producenci winni zamiast dowodów ad 1 i ad 2 wymienionych dołączyć świadectwa produkcji.

Oferity złożone po wyznaczonym terminie, albo treścią nie odpowiadające urzędowemu wzorowi, nie będą wogóle uwzględniane.

Kierownictwo Rejonu Intendantury Biała-Bielsko zatrzaża sobie prawo swobodnego wyboru, przyjęcia względnie odrzucenia wniesionych ofert.

W razie negatywnego wyniku przetargu ofertowego odbędzie się przetarg ustny, którego termin odbycia się poda do wiadomości oferentów przewodniczący Komisji Przetargowej.

Do ewentualnego przetargu ustnego będą prócz oferentów, którzy brali udział w przetargu ofertowym, dopuszczeni ci oferenci, którzy złożą do dnia i godziny rozpoczęcia się przetargu ustnego odpowiednią ofertę z wymaganymi załącznikami.

Treść uchwały Komisji przetargowej zostanie podana do wiadomości oferentów, bezpośrednio po ukończeniu przetargu ofertowego, względnie ustnego przez przewodniczącego Komisji, uwiadomienie zaś o ewentualnym przyjęciu ich ofert zostanie im przesłane bezzwłocznie po wyrażeniu decyzji co do oddania niniejszej dostawy przez Kierownika Rejonu Intendantury Biała-Bielsko.

Wysokość wadium ustala się na 5 procent wartości jednomiesięcznej, zaferowanej dostawy, licząc według cen podanych w ofercie, wysokość zaś kaucji na 10 procent wartości jednomiesięcznej przyznanej dostawy, licząc według cen ustalonych w umowie z tem, że kaucja ta w razie wyższej cen musi być uzupełniona do odpowiedniej wysokości. Tak wadium jak i kaucja mogą być złożone w: a) gotówce, b) papierach wartościowych, posiadających wedle każdorazowych odpowiadających przepisów bezpieczeństwa pupilarnego, c) przez obciążenie hipoteczne i zaitebulowanie i d) liście gwarancyjnym banku.

Magazyny (piwnice) mogą być w miarę posiadania wydzierżawione od Zarządu Wojskowego za opłatą umówionego czynszu.

On był zdumiony. — Darujesz? W jaki sposób? —

— No tak, daruję ci sumę, którą byłeś mi winien! —

— Nic ci nie jestem winien, to impertynencja! Ta fiaska likieru warta jest co najmniej 75 tysięcy! Zabrałem ją, by nareszcie załatwić tę drobnostkę. Piłem także, ale to przecież ty mi zaprosiłeś! Gdybym chciał mówić o długach, to „ty” teraz jesteś mi winien 25 tysięcy.

— Co? Oszałałeś? Przecież to ty jesteś mi winien dwa ubrania! Czy ty wiesz, jaka to dziś suma? Jesteś arogantem! —

— To zakrawa na lichwę! — krzyknął Pawełek. — Przychodzę do ciebie, by względnie załatwić taką drobiazg, oddaję ci pieniądze z procentem od procentu, a ty — Żaluję, że niegdyś uważałem cię za przyjaciela! Nawet żaden sąd nie przyznałby ci racji!

W tem, co mówił, była pewna doza racji.

— Dobrze — odrzekłem — więc to ja ci jestem winien 25 tysięcy.

— Nie mówmy o takich bagatelkach — rzekł Pawełek i niedbale machnąwszy ręką wyszedł.

Gdy wczoraj piłem herbatkę u pięknej pani Róży, śliczna pani Lola rzekła mi, pokazując w uśmiechu swe śliczne doleczki.

— Czy to prawda, że pan jesteś winien Pawłkowi 25 tysięcy? Przecież to biedak!

„Kur. Wiecz.”

—:—

Ewentualnych dodatkowych informacji zasięgnąć można codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godzinach od 8 rano do 3 po południu w Kierownictwie Rejonu Intendantury Biała-Bielsko w Białej, ul. Główna 52, II piętro.

Kierownictwo Rejonu Intendant, Biała-Bielsko, L. 6660 (żywn.) 23.

Wewnętrzne sprawy

Sejm Śląski rozpoczął w tym tygodniu swoje powakacyjne prace. Na czwartkowym plenarnym posiedzeniu jest kilka ważniejszych spraw. Do najważniejszych należy projekt, zmieniający ordynację ubezpieczeniową. Projekt jest tłumaczeniem ustaw niemieckich, a wprowadza zmiany znaczne w dotychczasowych ubezpieczeniach, np. renty sierocy mają być przedłużone do 18 roku życia, dotąd obowiązywały do 15 roku. Pozatem są jeszcze inne zmiany, dotyczące opłat, obliczeń i t. p. Również ważną jest sprawa projektu o zarządzeniach dla wsparć pobierających rentę z ubezp. inwalidzkiego i funkcjonariuszów prywatnych. Ustawa o podatku od samochodów, o należytościach za oględziny zwłok, wreszcie ustawa łowiecka, mająca ochronić zwierzęta na obszarze województwa, stanowią resztę porządku obrad poza 3-ciem czytaniem zmiany ordynacji miejskiej i wiejskiej. — Projekty ustaw o ustroju Województwa, o szkolnictwie, są podobno w przygotowaniu i będą wkrótce przedłożone Sejmowi.

Expose prez. Witos. Na jednym z pierwszych posiedzeń sejmowych premier Witos wygłosi expose rządowe, na którym przedstawi obecną sytuację kraju i zamierzania rządu na przyszłość.

Delegacja urzędników domaga się uregulowania postulatów urzędniczych. W gmachu sejmowym zjawiała się dnia 3 października po południu delegacja 18 organizacji urzędniczych, mających centralę w Warszawie oraz 5 organizacji dzielnicowych, a mianowicie z Krakowa, Lwowa, Tarnopola, Wilna, Poznania i G. Śląska. Delegacja, której przewodniczył dr. Raabe, asystent państwowego zakładu higieny, odbyła konferencję z przedstawicielami poszczególnych klubów, ażeby raz jeszcze przedstawić znane postulaty urzędnicze, streszczające się głównie w żądaniu doraźnej pomocy, odpowiadającej 2-miesięcznej pensji oraz w zwrocie niewypłaconych dodatków, dalej na przyszłość w regularnym wypłacaniu dodatków oraz przyznaniu opalu na zimę.

Ustawa emerytalna i o uposażeniu urzędników ponownie w sejmie. Sejmowa komisja budżetowa rozpoczęła wczoraj obrady nad poprawkami, wprowadzonymi przez sejm do ustawy o uposażeniu funkcjonariuszy państwowych i wojskowych, oraz do ustawy emerytalnej. Na posiedzeniu wczorajszym wysłuchano jedynie przedstawicieli związku nauczycielstwa szkół powszechnych i średnich, którzy domagali się przywrócenia pierwotnej uchwały sejmu. Następne posiedzenie we czwartek o godz. 10:30 rano.

Obowiązek służby wojskowej. Na posiedzeniu przedpołudniowym dnia 3 października komisji wojskowej przyjęto artykuły 66 do 69 projektu ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej, dotyczącej kontyngentu i służby stałej w armii, następnie art. od 80 do 96 dotyczące zwolnień od powszechnej służby wojskowej, zawierania małżeństw przez osoby wojskowe, postanowień karnych za przestępstwa wynikłe z ustawy. Na posiedzeniu popołudniowym na żądanie posła Polakiewicza, grupa Dąbskiego przybył minister spraw wojskowych Szeptycki i udzielił odpowiedzi na interpelację posłów. Przebieg tej części posiedzenia uznano za poufny.

Cenzura urzędników. W związku z rozporządzeniem Rady ministrów o komisjach kwalifikacyjnych urzędników państwowych wydał minister spraw wewnętrznych rozporządzenie, ażeby przy ustalaniu ogólnej oceny kwalifikacji, przestrzegano ściśle zasady o niej rozstrzygającej, celem uniknięcia nierównomiernego traktowania urzędników. „Stopień dostateczny” ma opiewać wtedy, jeżeli urzędnik czyni zadość wymogom służby w najniższej mierze, jeżeli przekracza najniższą miarę. Jeżeli wybitnie podniecia miarę przekracza i przyczynia się do podniesienia i udoskonalenia administracji państwowej — ocena brzmieć powinna „znakomicie”. Jeżeli urzędnik nie odpowiada wymaga-

niom najniższej miary, niezbędnej do prawidłowego wykonywania służby — ocena brzmi „nieodpowiednio”.

Przegląd polityczny

Zuchwałość Litwy w sprawie Kłajpedy. Sekretariat Generalny Ligi Narodów otrzymał 30 września tekst decyzji Konferencji Ambasadorów wraz z dołączonymi dokumentami w sprawie Kłajpedy. Rząd litewski nie przyjął uchwały Konferencji Ambasadorów, zakomunikowanej mu 8-go sierpnia r. b. i zażądał zmiany na niekorzyść Państwa Polskiego szeregu zasadniczych przepisów Konwencji Kłajpedzkiej, ustalonej przez Konferencję Ambasadorów, a mianowicie: w dziedzinie organizacji Rady nadzorczej portu, polskiej strefy wolnej oraz przepisów, normujących transport drzewa. Konferencja Ambasadorów odrzuciła żądanie litewskie i, celem wywarcia nacisku na rząd litewski, zwróciła się do Rady Ligi Narodów na podstawie artykułu 11 Paktu, wskazując na sytuację, wytworzoną zachowaniem się rządu litewskiego, a grożącą zakłóceniem pokoju.

Tajemnicze aresztowania w Moskwie. Do Berlina komunikują z Moskwy pewne szczegóły o tajemniczych aresztowaniach i egzekucjach, odbytych w Moskwie w ostatnich dniach września. Według tych wiadomości 21 września w Moskwie za zgodą centr. kom. partii komunistycznej czerezwyczajka aresztowała 6 członków komitetu gubernialnego partii komunistycznej i 11 innych członków partii, pracujących w kancelariach centralnego komitetu gubernialnego i centralnego komitetu III-ej międzynarodówki, a także 35 robotników komunistów, członków związków zawodowych i organizacji fabrycznych. Prócz tego dokonano licznych aresztowań w fabrycznych miejscowościach okręgu moskiewskiego. Ogólna liczba aresztowanych jest nieznana, w każdym razie przewyższa setkę. Wszystkim aresztowanym władze zarzucają udział w tajnej organizacji kontrrewolucyjnej, mającej na celu wystąpienie przeciwko III-ej międzynarodówce. O tych aresztowaniach i o danych, osiągniętych przez śledztwo, Dzierżyński złożył główne sprawozdanie na posiedzeniu biura politycznego centralnego komitetu partii komunistycznej. Aresztowania te mają być w związku z rozruchami wśród oddziałów armii czerwonej w Moskwie.

Ze sportu

Rewanżowe zawody Polska—Szwecja. Zawody powyższe, o ile nie znajdą nieprzewidziane przeszkody, odbędą się dnia 1 listopada br. Pierwszy mecz reprezentacji Polski i Szwecji rozegrany w Sztokholmie zakończył się zwycięstwem pierwszej w stosunku 2:1. Tym razem niestety zwycięstwa spodziewać się nie możemy, ze względu na znaczny spadek w formie naszych najlepszych piłkarzy.

Polonia—Cracovia. Warszawska „Polonia” dnia 14 bm. rozegra w Krakowie zawody towarzyskie z miejscową Cracovią. Zawody te odbędą się naturalnie tylko wtedy, gdy Cracovia na ten termin wróci z Hiszpanji.

Admira (Wiedeń) w Poznaniu. Poznańska Warta gościć będzie u siebie w październiku wiedeńską Admirę. Przypuszcza się, że wiedeńscy zagospodzą również do Warszawy, gdzie zmierną się zapewne z Polonią.

Pociecha po klęskach Cracovji. Na pocieszenie naszych sportowców, przegrywających klęskami Cracovji w Hiszpanji, podać możemy, iż S. V. Fuerth, jedna z najlepszych drużyn niemieckich, uległa w zeszłym tygodniu F. C. Barcelonie dwukrotnie 4:2 i 7:2. Jak widzimy zatem nie tylko Cracovia uległa Hiszpanom w tak poważnym stosunku, są bowiem i inne drużyny, dla których los nie był łaskawym. W każdym razie sława Barcelony ma pełne uzasadnienie.

Rozmaitości

Małżeństwo w Rosji. Dr. Siemiaszko, komisarz zdrowotności wniósł do rady komisarzy projekt, który ma w przyszłości służyć jako regulamin przy zawieraniu małżeństw. Ci wszyscy, którzy będą mieli zamiar wejść w związek małżeński, będą musieli przedstawić świadectwa lekarskie co do stanu ich zdrowia. Obydwie

strony obowiązane są wręczyć sobie wzajemnie owe świadectwa, a komisarz, który świadectwa przejrzy, ma prawo odmówić jednej lub drugiej stronie prawa do zawarcia małżeństwa.

Przeszło dziesięć milionów samochodów. Według najświeższych obliczeń, w Stanach Zjednoczonych używanych jest obecnie 10,572.000 samochodów osobowych i ciężarowych. Ogromna ta liczba stanowi 84 procent ogólnej liczby samochodów, istniejących na świecie. W stosunku zaś do ludności wykazuje, że w Stanach Zjednoczonych przypada jeden samochód na dziesięć osób. I pod tym względem prym trzyma Ameryka.

Ile ludzi odziedziczą? Interesujący statystyczny materiał co do podziału majątków w Anglii i Francji dają cyfry, określające sumy, dziedziczone w ostatnich latach. W ciągu ostatnich pięciu lat w Anglii 65.000 spadków dało razem sumę 279 milionów funtów. W tym samym czasie 148 tysięcy spadków we Francji wynosiło 200 milionów funtów ang. Sumy spadkowe od 400 do 10.000 funtów stanowiły we Francji 37 procent ogólnej liczby spadków, a 42 procent ogólnej sumy. W Anglii sumy takie stanowiły 52 procent spadków, a 3 procent ogólnej sumy. Spadki w sumie od 10.000 do 80.000 funtów stanowiły we Francji tylko 17 procent. Ilości spadków, a 30 procent całej wartości. W Anglii 0,31 procent i 36 procent. Z materiału tego wniosek łatwy, że najwięcej pieniędzy posiada we Francji średnia klasa, a w Anglii tylko niewielkie osoby posiada większe majątki. Dowodem tego jest, że w Anglii niewielka stosunkowo suma 29 milionów funtów podzielona jest pomiędzy 686.000 osób, gdy 27.000 osób odziedziczyło olbrzymią sumę 257 milionów funtów.

Wynalazca znaczka pocztowego. Utarte jest mniemanie, że znaczek pocztowy wynalazł twórca porta pocztowego i reorganizator poczty angielskiej, sir Rowland Hill. Okazało się jednak, że mniemanie to jest mylne. Właściwym twórcą znaczka pocztowego jest I. Chalmers. Jako wydawca pisma „Dundee Chronicle” zaproponował on w roku 1834, by naklejać na posyłkach znaczki, zamiast utrudnionej opłaty na pocztę. W ciągu wielu lat nie zwracano uwagi na ten projekt. Dopiero w roku 1839 parlament przyjął ten projekt wraz z projektem opłaty za list jednego penny. Bill z dnia 26 grudnia 1839 roku nakazuje fabrykację rządową znaczków pocztowych. To był dzień narodzin dzisiejszych naszych znaczków.

Dział gospodarczy

Czesko-słowacki budżet państwowy na rok 1924. W ministerstwie skarbu toczą się obecnie rokowania z referentami budżetowymi poszczególnych ministerstw. Trudność tych rokowań zasadza się na tem, że min. skarbu dąży do osiągnięcia aktywnego stanu przez zastosowanie znacznych ograniczeń w wydatkach. W stosunku do stanu zeszłorocznego ma być zaoszczędzone 5 miliardów koron czeskich, wskutek czego wydatki wyniosłyby 16 miliardów koron czeskich. Ministerstwo skarbu oznacza całość dochodów na tę samą sumę. W poszczególnych resortach natrafiają te rokowania na znaczne trudności.

Chleb za 24 miliony w Berlinie. Chleb bezkartkowy będzie kosztował od jutra 24 miliony.

Proces przemysłu włókienniczego z Niemcami. W końcu listopada odbędzie się w Paryżu sesja międzynarodowego trybunału, na której m. in. rozpatrywane będą sprawy, wytoczone przez przemysł włókienniczy w Polsce rządowi niemieckiemu o odszkodowania z tytułu rekwizycji i konfiskat podczas okupacji w latach 1914 do 1918. Ogólna suma roszczeń sięga 30 milionów dolarów. W imieniu przemysłowców polskich broni pretensji tych znany adwokat paryski p. Lemonon, który ostatnio, po dokładnym zbadaniu sprawy, oświadczył, że uważa ją za bardzo dobrą, jeśli chodzi o meritum. Natomiast najważniejszą jest kwestia uznania przez trybunał swej kompetencji, co będzie właśnie atakowane przez adwokatów rządu niemieckiego. Jak wiadomo, bawił również w Łodzi prezes tegoż samego trybunału p. Morjot. W razie wygrania procesów, co jest rzeczą wysoce prawdopodobną, nastąpiłby napływ do Polski kilkudziesięciu milionów dolarów, co równa się zapotrzebowaniu waluty przez przemysł włókienniczy w pełnym ruchu na przeciąg 4 do 5 miesięcy. Dopomogłoby to do sanacji walutowej państwa i ustanowienia banku emisyjnego. W sprawach, związanych z tym nadzwyczaj ważnym procesem, zjeżdża w tych dniach do Warszawy specjalna delegacja przemysłu.

Paryski rynek drzewny. Handel drzewem w Paryżu spoczywał dotychczas wyłącznie w rękach przedsiębiorstw prywatnych stowarzyszonych w Syndykat Kupców Drzewnych (63, rue St. Honore). Dostawy odbywały się dotychczas przez poszczególnych dostawców, którzy nie mając zcentralizowanego rynku zbytu, musieli się ubiegać o pośredników. Skutkiem takiego stanu rzeczy, ustalenie cen za poszczególne gatunki drzewa było niemożliwe do przeprowadzenia. Za inicjatywą kilku większych dostawców drzewa, zawiązało się w ubiegłym tygodniu towarzystwo, mając na celu zapobieżenie wyżej podanym brakom, przez stworzenie „Hali drzewnej” w Paryżu. Pierwszym celem organizatorów tego przedsiębiorstwa jest przede wszystkim uregulowanie i ujednolicienie cen rynkowych na drzewo, pod kontrolą państwa. Sprzedaż drzewa odbywać się będzie drogą licytacji publicznych, co dzięki konkurencji ofert może dodatnio wpłynąć na ujednolicienie ceny podaźnej drzewa. Hala będzie rozporządzać dużymi składami nad Sekwaną, przez co ułatwi się kupującym nabywanie towaru na miejscu i transportowanie go drogą rzeczną. Hala przyjmować będzie nie tylko towar krajowy i kolonialny, ale i drzewo zagraniczne. Dla naszego przyszłego eksportu sprawa utworzenia hali drzewnej w Paryżu ma niemałe znaczenie, głównie dzięki ułatwionym środkom transportu, który będzie mógł się odbywać drogą wodną przez Kłajpedę lub Gdańsk do Havru, a stamtąd wprost Sekwaną do składów Hali. Pierwsza licytacja drzewa odbędzie się dnia 20 września br., w „Halle aux Bois”, Saint Cloud, Quai du President Carnot. Przy sposobności nie od rzeczy będzie nadmienić, że w okresie 6 a 25 października odbędzie się w Lyonie międzynarodowy jarmark drzewny, którego program zostanie wkrótce nadesłany.

Większą ilość sieczkarni

3-nożowych oraz inne maszyny rolnicze ma na składzie po cenach przystępnych

Śląskie

Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe

Spółka z ogr. odp.

w Cieszynie

= Biuro w Hotelu „Austria” =

Wielki wybór

w materjach jesiennych, zimowych

i plusze na płaszcze

ma na składzie magazyn mód

O. HILKE, CIESZYN

Głęboka 49

Tel. 207/VIII.

Niniejszem przepraszam

Czcigodnych Panów, których dnia 29/9 obraziłem w restauracji p. Jaworskiego i wyrażam żal za wywołane zająście.

Z poważaniem

MATWEJCZYK PIOTR

piekarz w Cieszynie.

K 330

Młoda pomocnicę

przyjmie zaraz drukarnia P. MITRĘGI w Cieszynie, do stałej pracy.

Firm 702

Spółdz. IV 52/12

Zmiana dotycząca już wpisanej spółdzielni.

W rejestrze spółdzielni wpisano dnia 28 września 1923 przy spółdzielni: Gremium Handlowe Związek wielkozakupna, spółdzielnia zar. z ogr. odp. w Cieszynie, następujące zmiany:

Udziały podwyższone na 200.000 Mkp.

Wykreślono członków zarządu Jana Buzka i Tomasza Kopygo a na ich miejsce wpisano Pawła Molina jako skarbnika i Michała Cieślara jako sekretarza.

Sąd okręgowy jako handlowy w Cieszynie. Oddz. IV dnia 28 września 1923.

DRUKARNIA, FABRYKA KOPERT, ZESZYTÓW SZKOLNYCH I KSIĄG HANDLOWYCH

PAWŁA MITRĘGI

CIĘŻAROWA 18 - W CIESZYNIE - CIĘŻAROWA 18

P. K. O. 180.058 :: :: :: TELEFON 211/VIII

POLECA SIĘ DO WYKONANIA DRUKÓW KAŻDEGO RODZAJU : WŁASNA INTROLIGATORNIA